

Janos en de Walvis lesbrief

Vooraf aan de voorstelling

Opdracht 1 – Binnenkort naar het theater

10 minuten

Binnenkort gaan jullie naar het theater om de voorstelling Janos en de Walvis te zien.

Je gaat met elkaar kijken naar de teaser van de voorstelling.

<https://www.youtube.com/watch?v=ntV46q1rYXI>

- Welke instrumenten zien jullie voorbij komen? (Accordeon, gitaar, mandoline, contrabas)
- Er wordt in de teaser al een beetje verteld waar de voorstelling over gaat.
Een circus strijkt neer in een dorp. Ze hebben de laatste nog levende walvis meegenomen voor ieder om te zien.
Welk dier zou jij wel eens met eigen ogen willen aanschouwen en waarom?
Zou je dat dier in het wild willen zien of liever in een dierentuin of circus? Waarom?

Sommige van jullie komen misschien vaker in het theater, voor anderen is het nieuw. Neem met elkaar de regels van het theater door.

- Zorg dat je, voordat je de zaal ingaat, naar de WC bent geweest.
- Als je binnenkomt ga je rustig zitten op de aangewezen plek.
- Wanneer het licht in de zaal uitgaat, begint de voorstelling. Een voorstelling is anders dan een film. Je kunt de acteurs niet op pauze zetten of terugspoelen dus als je kletst of niet oplet kun je zomaar iets belangrijks missen. Natuurlijk mag je wel reageren op wat er gebeurt door te lachen, te klappen etc.
- Als de voorstelling afgelopen is klappen we voor de spelers. Er is na afloop ook tijd om vragen aan de acteurs te stellen

We wensen je veel plezier met de voorstelling Janos en de Walvis!

Na afloop van de voorstelling

Opdracht 2 – Laatste kans toerisme, Voor of Tegen?

10 minuten

In Janos en de we walvis zagen jullie een circus neerstrijken in een dorp. Ze hadden de laatste nog levende walvis bij zich. Dit was de laatste kans om het dier in levende lijven te zien.

In het echt bestaat er 'laatste kans toerisme'. Voor mensen die last hebben van FOMO (fear of missing out) de ideale manier van reizen. Hierin bezoeken mensen namelijk plekken in de natuur die aan het veranderen of verdwijnen zijn. Wees er snel bij nu het nog kan, is het idee.

Vaak zijn deze plekken ver weg. Toeristen reizen af naar koraalriffen die met uitsterven worden bedreigd, gletsjers en ijskappen die wegsmelten, maar ook cultureel erfgoed dat onder water verdwijnt of afgegraven gaat worden. Voor ieder wat wils. Maar moet je dit nou wel willen?

Jullie gaan een stelling verdedigen of bestrijden.

De stelling luidt: *Laatste kans toerisme zou verboden moeten worden*

Deel de klas in vier groepen. Twee groepen zijn tegen een verbod en twee groepen zijn voor. Bedenk met elkaar argumenten voor of tegen en schrijf die per groep op een papier. Stel vervolgens iemand per groep aan om de stelling te verdedigen of juist te bestrijden. Van de vier groepen zijn er nu dus twee voor en twee tegen de stelling. De twee kinderen die voor zijn gaan tegenover de kinderen staan die tegen zijn en proberen elkaar te overtuigen met hun argumenten. De rest van de klas mag helpen door aan te moedigen of te juichen als er een goed punt wordt gemaakt.

Voorbeelden- Tegen:

- Voor bedreigde natuur is iedere aandacht goed
- Mensen moeten zelf weten waar ze heen gaan.
- Etc.

Voorbeelden- Voor:

- Mensen reizen (vaak met vliegtuig) naar deze plekken waardoor de natuur nog meer beschadigd
- Je kunt er ook over lezen of een film over kijken en er op die manier ervan genieten
- Etc.

Opdracht 3 - Het FOMO circus is geopend!

45 minuten

Het circus van uitstervende dieren komt naar de klas. In een vrolijke stoet is het circus in jullie lokaal neergestreken. In groepjes gaan jullie een dier presenteren aan de klas. Welk dier trekt straks de meeste bezoekers?

Voor laatste kans toerisme hoef je niet ver weg. Denk aan de laatste locaties met de kans om in Nederland de nachtegaal, de grutto en de veldleeuwerik in het wild te zien. De laatste kans lijst met Nederlandse dagvlinders bestaat uit 32 soorten – 32 van de 76 soorten die nu nog rondvliegen.

In twee- of drietallen gaan jullie werken aan een presentatie over een dier dat bij jou voor het laatst te zien zal zijn. Zoek met elkaar informatie op over een dier dat met uitsterven bedreigd wordt. Samen schrijf je iets over hoe het leeft, wat het eet, waarom het bedreigd wordt en waarom de mensen dit dier nu nog moeten zien.

Nu ga je de presentatie oefenen. Het dier zit zogenaamd achter jullie in je circustent en met elkaar moet je het publiek overtuigen om een kaartje te kopen voor jullie tent. Met geluid van het dier kun je dit extra spannend maken.

“Komt dat zien, komt dat zien. De laatste ijsbeer! Dit dier is nogal hongerig en houdt ook zeker van mensenvlees, dus kom niet te dichtbij. We hebben haar helemaal vanuit de Noordpool hiermee naartoe genomen. Met haar prachtige vacht is ze een ware schoonheid.” Etc.

Overtuig de mensen waarom ze dit dier nog met eigen ogen moeten zien, wat dit dier zo bijzonder en uniek maakt. Uiteindelijk mag iedereen in de klas zeggen naar welk dier ze het meest nieuwsgierig zijn geworden en voor welke tent ze een kaartje zouden kopen. Je mag trouwens ook kiezen voor een plant, want ook hiervan worden soorten met uitsterven bedreigd. De laatste kans lijst met ernstig bedreigde planten in Nederland bevat al zo’n 50 namen.

Welk dier of plant heeft de meeste fans?

Extra optie opdracht

zo lang of kort als je zelf wil

Nu jullie dieper zijn gedoken in de wereld van bedreigde diersoorten kun je ervoor kiezen om het hierbij te laten, maar je kunt ook met je klas of school een actie bedenken om nog meer te doen. Kijk bijvoorbeeld eens naar fondsen of stichtingen die zich inzetten voor de bescherming van dieren en planten en haal geld voor hen op door je FOMO circus voor een echt publiek open te stellen.

Maar je kunt ook op kleine schaal al iets doen. Is er bijvoorbeeld ruimte op jullie plein of de gevel van de school om tegels te lichten en (onbespoten!) bloemen te planten voor bijen en vlinders in jouw omgeving? We wensen jullie in elk geval veel inspiratie toe om meer ruimte te geven aan de natuur!

*Deel vooral beeldmateriaal van jullie lessen met ons. Dat vinden we alleen maar leuk!
En mocht je vragen of opmerkingen hebben, neem dan gerust contact met ons op.*

Amarins Romkema
wiewalvis@gmail.com